

Libris

Respect pentru oameni și cărți

Colecția LAKONIA
Coordonator: VASILE IGNA

Editor: Mircea PETEAN
Coperta: Cristian CHEȘUȚ

Această lucrare a apărut cu sprijinul
ADMINISTRAȚIEI FONDULUI CULTURAL NAȚIONAL

© Editura Limes, 2010
Str. Snagov, 3/19
400420 Cluj-Napoca
Tel./fax: 0264/544109; 0723/194022
Email: edituralimes@yahoo.com
www.edituralimes.ro

ISBN: 978-973-726-532-6
ISBN vol. 1: 978-973-726-536-4

ANTOLOGIA PROZEI SCURTE TRANSILVANE ACTUALE

de Ovidiu Pecican

volumul 1

EDITURA LIMES
Cluj-Napoca, 2010

CUPRINS

<i>CUVÂNT ÎNAINTE</i> (Ovidiu Pecican).....	7
Diana Adamek: VULPEA.....	13
Ioan-Pavel Azap: RALUCA CĂLINA.....	27
Dușan Baiki: CALUL LUI DOJA, TRACTORUL LUI SPEK ȘI VERIGA LIPSĂ.....	31
Francisc Baja: REVERS.....	37
Nicolae Balotă: DRAGOSTE DUPĂ GRATII.....	45
Horia Bădescu: DINCOACE DE PERIPRAVA.....	74
Alexa Gavril Bâle: PLOAIE DE CINCI LEI.....	86
Ana Blandiana: MISIUNE IMPOSIBILĂ.....	93
Mariana Bojan: COMPUNEREA DE NOTA ZECE; RUBEDENIILE; FEMEIA ÎN VERDE.....	105
Liviu Bonta: O ZI CU-ADEVĂRAT REUȘITĂ DIN VIAȚA LUI AUGUSTIN LASCU.....	120
Corin Braga: ACEDIA. JURNAL DE VISE 2.....	123
Codrina Bran: POVESTE DE DEMULT.....	131
Nicolae Breban: SINGURA CALE.....	141
Romulus Bucur: CIOCOLATĂ ÎNCĂ CALDĂ.....	160
Florica Bud: HUBLLOUL INTERZIS CU IUBIRE.....	173
Augustin Buzura: VIOLETTA.....	182
Mircea Ioan Casimcea: ISTORIA MONDIALĂ A SEXULUI.....	207
Elena Cesar von Sachse: MARTORUL; FAȚĂ ȘI REVERS.....	216
Ruxandra Cesereanu: MAMAN.....	228
Doina Cetea: CORBII.....	231
Cornel Cotuțiu: ÎNAINTE DE „REST”.....	236
Constantin Cubleșan: POMANA MORTULUI.....	244
Iulia Cubleșan: FILE PENTRU O CRONICĂ.....	255
Viorel Dădulescu: DOUĂȘ’ DOUĂ.....	280
Lucia Dărămuș: YVONNE DAPHNÉ.....	285
Caius Dobrescu: MINOIC.....	294
Mihai Dragolea: PRAFUL DIN COLIVIE.....	308
Tatiana Dragomir: DE LA ADAM ZICERE.....	311
Dan Drăgan: CONSILIER.....	329
Oleg Garaz: FRAGMENT DIN ROMANUL ÎNCĂ FĂRĂ TITLU...	359

Silviu Genescu: NEPOTUL VANESSEI REDGRAVE.....	365
Mircea Ghițulescu: O MOARTE CONFUZĂ.....	394
Vasile Gogea: SCENE DIN VIAȚA LUI ANSELMUS	408
Nicolae Goja: REVOLTA DIN CARTIERUL PINTEA VITEAZU....	417
Mariana Gorczyca: ANA, MARGIT ȘI RENATE	426
Adrian Grănescu: CLUJUL ÎN PATRU IPOSTAZE.....	442
Ioan Groșan: ZONA EROTICĂ ZALĂU. TIȚA POP.....	458
Octavian Hoandră: CASA DE LĂNGĂ RÂU.....	465
Vasile Igna: ANDANTE. XLI.....	475
Letiția Ilea: TATA NU MAI LOCUIEȘTE AICI	483
Marian Ilea: BILIOANELE.....	491
Lucian Ionică: PRINTRE ALTE DIMNEȚI.....	498
Ruxandra Ivăncescu: OCHIUL DRAGONULUI.....	504
Alexandru Jurcan: CEI RĂMAȘI PE PĂMÂNT.....	514
Adrian Lăcătuș: POVESTEA LUI GRUNZ, ȘOARECELE MAESTRULUI JOHANNES KELPIUS DIN SIGHIȘOARA, POVESTITĂ DE ACESTA LA ÎNTOARCEREA SA ÎN CETATE, DUPĂ CE ȘI-A TOCIT DINȚII ROZÂND TIMP DE 300 DE ANI COLȚURILE PIETREI FILOZOFALE, UNDEVA ÎN AMERICA.....	523
Gabriela Leoveanu: LECȚII DE VIAȚĂ.....	532
Amalia Lumei: PUNCTUL TREI.....	549

CUVÂNT ÎNAINTE

... Să stai având la îndemână o bibliotecă vastă, încăpătoare, numai pentru tine, numai a ta, cu nume de elită – garanții ale calității – și nume necunoscute (deci încărcate de promisiuni), asortând, după plac, clipele leneșe cu pagini așezate și calme, ori stările interioare alegre cu ritmul sincopat al acțiunii dezlănțuite este, probabil, una dintre reveniile posibile ale cititorului pe care toți îl visăm și pe care, deopotrivă, unii, în clipele faste ale unei vieți prea grăbite și inegale cu sine, câteodată, îl și întrupăm. Am avut șansa unei biblioteci peștițe, asortate de curiozitatea tatălui meu, unde titlurile de mare ceremonie din, să zicem, colecția „Clasicii literaturii universale” se învecinau cu te miri ce carte de utilitate practică sau un manual lipsit de pretenții. Pesemne că de aici am rămas cu gândul că una dintre cele mai frumoase întreprinderi prin care poți da sens unei biografii este să alcătuiesti – după puteri, inteligență, imaginație, gust și... forță de cumpărare – o bibliotecă.

Există, desigur, două strategii posibile într-o asemenea operă de iubitor al cărților: una este cea a cititorului, cealaltă a scriitorului. Primul va alătura, pe policoare, rafturi sau chiar prin cutii de pantofi, lădițe de carton pentru hârtie destinată fotocopiatoarelor, volum după volum, cumpărând ce-i merge la inimă sau îl intrigă, ce e obligat de nevoi să cumpere, bibliografic școlară sau instrumente de interes general enciclopedic (mici dicționare, istorii, gramatici și îndreptare pentru corespondența în afaceri), câteva cărți la modă, una sau două sau nouă opere greu de înțeles (filosofie înalt specializată despre care s-a vorbit în cutare loc), autori primiți în dar de la colegi, familie sau prieteni cu prilejuri aniversare.

Cu scriitorii e însă mai complicat. Ei vor, de obicei, să populeze biblioteca proprie cu două categorii de cărți: ale altora – într-o selecție cât mai țintită în raport cu genurile pe care le frecventează sau cu pasiunile personale declarate ori nedeclarate – și... ale lor (producția proprie, rezultatul zilelor și muncilor, vorba lui Hesiod, care li s-au scurs prin sânge).

În principiu, oricât ar iubi cărțile altora, fiecare scriitor se află într-o competiție permanentă. Ea are loc numai și numai în raport cu sine însuși, dar – cum să zic?! –, în același timp, privind și peste gard, în

clasamente, iar alții s-au păstrat pe constanta unei activități literare vizibile.

Dacă acum două decenii, la sfârșitul dictaturii, prozatorul oferea lumi compensatorii, dar și oaza redescoperirii realității calibrate după nevoile domestice ale unei vieți normale, salvând din aberația cotidianului represiv, monstruos, de penurie și abuz, între timp schimbarea cadrelor sociale în care astăzi ne mișcăm, în direcția libertății de mișcare și de expresie, de inițiativă și de opțiune a făcut ca, paradoxal, din anumite puncte de vedere, scriitorul să piardă. El nu mai are de suplinit ceea ce astăzi pot face sociologii, istoricii, psihologii, preoții, actorii și regizorii, politicienii și administratorii democrației emergente la care tot „cioplăm”, rămânându-le, în schimb, la îndemână, în sine și pentru sine, deplina vastitate a plaiurilor literare.

Faptul a retezat ceva din soclul pe care prozatorul – dar și poetul, și dramaturgul – urcase(ră), însă a restituit cadrele firești de manifestare a talentului și creativității literare prin excelență.

Nu speram, mărturisesc, ca un proiect cum este acela de a pune împreună pagini de proză semnate de mai multe generații de autori, de prozatori care beneficiază de diverse grade de notorietate, să fie întâmpinat cu atâta bunăvoință. Socotesc că, din acest punct de vedere, a fost mai mult decât o simplă dovadă de simpatie față de o idee ce putea scoate lumea din amorțeala estivală a unui răstimp oarecare. Scriitorilor le place ideea de a fi împreună, de a face o ofrandă simbolică – dar nu mai puțin consistentă –, mai cu seamă într-un moment în care portavocile clipei clamează o criză cvasi-generalizată. Criză economică, socială, politică, morală – poate. Dar criză de creativitate și de generozitate, nu. Dovada sunt chiar paginile care urmează.

Am avut, iată, un proiect comun: acela de a ieși în întâmpinarea publicului românesc pasionat de lectură cu pagini mai vechi și mai noi, cu povestiri, parabole, nuvele sau schițe, cu fragmente de roman sau de proze mai ample; un bun atelier în care se exprimă bucuria de a ne fi alături și de a ne întâlni împreună cititorii, ca grup profesional-vocațional constituit.

OVIDIU PECICAN

DIANA ADAMEK

VULPEA

Ar fi gata să spună că vulpea n-a existat, dacă o flacără roșie nu i-ar bântui visele, Tania știe însă acum care sunt vocile somnului care trebuie să tacă și pe care trebuie să le lase să sape iarăși și din nou și încă o dată aceleași făgașuri, de aceea nu întotdeauna îl trezește pe Max când gemetele lui îi tulbură și ei noaptea. Își îmbracă halatul și iese în grădină, așa numește încă, din obișnuință, acest loc în care din podelele, acoperișurile, pivnițele și hornurile caselor cioplite și vopsite de ei cu multe anotimpuri în urmă s-au întins ramuri și au crescut coroane înalte. Și, deși în acest spațiu mai sunt ronduri de panseluțe și tufe de trompeta-îngerului, iar în cupa de piatră a havuzului înflorește în fiecare an o cascadă de flori de nu-mă-uita, cu toate că mai există caprifoiul și măcieșul și menta sălbatică, trandafirul galben și glicina violet și încă altele multe care-și amestecă mirosul și culorile, locul seamănă prea puțin cu o grădină, e mai degrabă, deja, o pădure. Toate lucrurile care, așa cum a vrut sau a visat Tania, au săltat cândva praful fereastrei manueline, au trecut acum mult înafara vechilor garduri, fiindcă nu doar moara s-a rostogolit dusă de vânt, căutându-și, pentru rădăcini, un loc mai îndepărtat, ci și roata de bălci, cu bărcile și căluții de lemn cu tot, iar după ele au venit, tocindu-și marginile și tot rostogolindu-se, case felurite, cu scări, terase sau turnuri, una avea și o pivniță cu o cramă din care s-a ridicat un fir verde de viță, din toate astea au răsărit și s-au înălțat vrejuri vii și vrăji cu mult mai mari decât cele pe care, cândva, nu le-a putut stăpâni Max. Toate lemnele astea își amintesc cum a fost în pădurea din care au crescut, de aia se înalță așa, spune Tania, Poate că boala mea a trecut asupra lor, răspunde Max. Ceea ce nu e adevărat, fiindcă toți lujerii, cârceii, ramurile noi și bolțile deja așezate sunt străbătute de canale cu seve vii, iar ele, dintre multele suspine ale vieții,

Libris
Respect pentru părinți și copii

cunosc deocamdată doar susurul plăcerii, cândva va veni și icnetul bolii, dar mai e destul timp până atunci.

Totuși, Max nu greșește când vorbește despre o boală care a trecut, căci în memoria lui inundată altădată de toate oceanele fierbinți ale lumii, au început să răsară mici insule de uitare. Unde ai pus dalta, cheia, unde ai ascuns vulpea?, întreabă el și Tania caută la început împreună cu el, apoi se apără, după care renunță, fiindcă acolo unde se șterg urmele pământului, vântul va face să încolțească altă iarbă. Și un gând nou prinde dintr-o dată chip și el îi aduce toată lumina pe care nopțile zbuciumate ale iubitului ei i-au luat-o, Hai să ne mutăm în grădină, am făcut să crească o pădure, să pășim în ea, strigă Tania, iar ceasul deșteptător pe care îl ține în mână zboară deja peste rama ferestrei. Nu știu dacă vom avea nevoie de el, dar sub carcasa lui poate să-și facă cuibul un greiere, să vină, deci, și să mai luăm cu noi mapa cu desene, manuscrisul, o ladă cu păpuși, Nu, păpușile le vreau pe toate, protestează Max, Bine, răspunde Tania, făcând vânt unei prime cutii în care dorm arlechini, prin aer zboară brațe, picioare, pălării țuguiate și petice cadrlate, Ți-l amintești pe Bendico plutind deasupra grădinii?, O, da, a fost o blană de câine mâncată de molii, care amintea un ghepard, Așa, acum însă să mai plece pelerina mea de ploaie și perna ta și să nu uităm pătura galbenă cu înscrisuri, mai avem multe, am să mă tot întorc după ele, în timp ce tu vei ciopli, Ce?, se scutură din vis Max, O arcă, surâde Tania, și trupul ei drept pare mai tânăr și mai zvelt și părul scurt a crescut și-i acoperă umerii cu o spumă arămie și toată făptura ei pare acum a unei vulpi mici care așteaptă, Așa vrei tu să mă vezi, O, nu, O, da.

Pe Thomas l-am pierdut, Nu fi sigur, pădurea, ca și iubirea, e nesfârșită, spune ea.

Un cuib de rață sălbatică

asta descoperă Tania într-o zi, în timp ce încarcă într-o roabă lucrurile trebuincioase pentru plecare. Se gândește, zâmbind pentru ea, că l-ar putea strămuta în jobenul lui Max și atunci își amintește că n-a mai văzut de multă vreme cutia cu trompete albastre și nici lada indigo,

cu lucrătură barocă, de sidef, în care a împăturit la întoarcerea din quinta de pe malul oceanului pelerina, pantofii de lac și fularul de argint. Lasă lucrurile din mână și se repede pe scări, pe care le urcă sărind mai multe deodată, e încă tânără, mai poate face asta, deși în prag, înainte de a da ușa la o parte cu putere, trebuie să se oprească și să respire ducându-și mâna la piept ca să înlăture prin atingerea din afară junghiul care-și croiește drum înăuntru, doar Max face așa, spune alt gând, fiindcă iar se aprind luminile culiselor și se înlănțuie mai multe voci. Una întreabă dacă fusta ei roșie, cu care a zburat deasupra *Tesarei lumilor celeste*, e lângă costumul de scamator, o alta o mustră pentru cuvântul ales, Ce urât ai spus, spectacolul a fost unul de magie curată, dacă vorbești așa, nu l-ai meritat, iar a treia se întoarce în grădină, lângă cuibul de rață, și spune că acesta ar putea fi ceasul în care ea să ofere, la rândul ei, o mică așezare, căci, Dacă ai găsit un cuib de rață, trebuie să fie și un lac pe aici, iar împrejurul lui câte nu poți așeza, du-te și caută-l. Toate astea le aude Tania în timp ce se apropie, înainte de a trage cortina, și iar își duce mâna la piept, de data asta n-o înjunghie nici propria-i răsuflare, nici, doamne ferește, vreun cuțit străin, cu lama subțire ca acul, de nu mai mustește, după înțepătură, sângele, ci o altă voce care spune Suntem la teatru, Ba nu, se supără Tania, suntem în mansarda în care eu de atâta vreme dorm, și, retezând cu gestul brusc al mâinii orice altă replică, smulge draperia care acoperă nișa cu lăzile căutate. Și acum toate tac, fiindcă dincolo de pânza decolorată nu sunt nici cutii, nici geamantane cu colțurile prinse în clești de raci, ci singurul lucru la care Tania nu s-ar fi așteptat, revărsarea de flori sângerii expusă de un ghiveci cu planta numită trompeta-îngerului, cea cu semințe halucinogene, din care, dacă mesteci, poți trece în zbor peste toate pământurile, de la Babilon până la mările apusului. Dar cine a pus-o acolo și a îngrijit-o și i-a dat, în locul acoperit, lumină, asta Tania nu știe, căci, sigur, nu mâna ei a făcut-o, iar pe Max nu l-a văzut umblând cu stropitori și nici n-a suflat o vorbă despre așa ceva.

Multe încă nu ți-a spus și chiar asta vă ține legați, Ce?, Întreabă-l doar despre lac, cât despre legături, lasă-le să crească din puterea a ceea ce încă nu înțelegi și mai ales nu te grăbi să afli, fiindcă atunci chiar, în clipa în care vei deschide cingătorile de sidef, timpul se va face din nou trecut, asta e singura vrăjitorie. Tania își duce mâna de la

piept la gât, unde o supără ceva, o amorțeală, palpează, cercetează și află, iată, că în pielea ei tocmai s-a deschis o crevasă, puntea de netrecut a unui rid adânc, Îndepărtează-te acum, ajunge, șoptește o voce, care de această dată nu se deschide din glasul cu foite de ceapă al ființei ei, ci vine clar din afară, deși e mai mult un fel de lătrat, cu toate astea, o poruncă, Du-te și caută lacul și fă să plutească pe el arca salvării. Tania a încremenit cu mâna pe gât, deasupra unei încrengături de vene albastre care pulsează, și atunci vede ceea ce iubitul ei atâta a căutat, vulpea roșie de celofan, care, acum că a terminat de vorbit, își linge laba dreaptă, își înfoaie coada, fixându-și echilibrul și, cambrându-și trupul străbătut de lumină, saltă pe o altă ramură a plantei cu trompete atât de bogate în semințe.

Lacul

Încercă amândoi roaba cu lucruri, Max o ajută azi să-și îmbarce geamantanul cu rochii, E greu, râde el, și-i mângâie părul într-o mișcare care, cum era de așteptat, se prelungește și îi atinge gâtul și descoperă acolo ceea ce degetele lui încă nu cunosc, ridul nou al pielii. El tresare, iar ea simte întrebarea lui ca pe o arsură și se retrage, îl pedepsește astfel că a dezvelit ceea ce încă putea fi ascuns, și îl apără totodată, pentru astfel de cunoașteri de-abia acum vine timpul, să nu se grăbească, deci, și mai bine să-i povestească despre lac, Despre care lac, întreabă el și uimirea pe chipul lui e o pânză crăpată.

Despre cel despre care mi-a spus o vulpe origami care mănâncă semințe de floare, s-ar putea juca ea, dar n-ar fi potrivit, fiindcă în treptele de nisip ale feței lui s-a mai deschis un gol, și cu el o cădere, vocea dinainte nu va ieși de aceea la iveală, în dosul cortinelor însă va sta și acolo va aștepta răspunsul la această altă formulare: Despre cel pe care îl porți cu tine, căci așa spune în cele din urmă Tania, mai mult șoptind.

Și el, tot cu o șoptă, îi răspunde N-am mai văzut lacul ăsta dinainte de întâlnirea cu vulpile, Are ceva care-l face deosebit?, Poartă toate stingerile în el.

Căci lacul despre care întrebi se întindea deasupra unei vechi mine de sare, o salină părăsită și surpată, în galeriile căreia a năvălit, din subterane, apa. Era înconjurat de un stuf de culoare ciudată, de iarbă moartă, cu fulgerări de argint, pământul în jur era sterp, un nisip măcinat de scaieți care se abandona în fiecare noapte puterii vântului și-și reclădea relieful, pe suprafața apei nu se simțea însă nimic, am crezut, tot privind și nevăzând nici un val, că lumea își închide acolo porțile. Așteptam mereu să se surpe pământul sub malurile sale și să ne tragă pe toți în galeriile scufundate, să ținem opaițurile aprinse, poate ele vor opri căderea, așa mă rugam de toți, în fiecare seară, și cu spaima acestei căderi am trăit mult timp după aceea. Nu se aventurau oameni în acest loc cu atâtea înșelăciuni, iar nouă, copiilor, ni s-a interzis pe ton răspicat să pășim dincolo de împrejmuirea de răchită, fiindcă lacul, așa se spunea, te prindea pentru totdeauna dacă stăteai în preajma lui, după cum unora, mai nesocotiți, le-a încălzit brațele și picioarele în ierburii și i-a tras în adânc, de acolo de unde nu s-au mai întors. Să nu-ți închipui un lac cu valuri, niciodată, cu toate că sufla vântul, nu s-a stârnit o cută sau un vaiet ori o spumă pe suprafața lui, era un lac de mercur, otrăvit pentru toate veciile, lui Alexandru, deși nu l-a văzut, sau poate tocmai de asta, fiindcă adăuga o absență la alta, i-a plăcut această poveste, La sfârșit să mă duci acolo, spunea. Încă un lucru pe care l-am promis și nu l-am făcut, dar pentru asta nu mă simt vinovat, căci nu în mijlocul unui lac pustiu aș fi gândit vreodată un mormânt pentru el, ci sub nisipuri care nici în cumpăna cea mai așezată a nopții, când toate talgerele așteaptă, nu încetează lupta. Alexandru a fost o inimă zbuciumată, de aceea orașul lui nu are, în ciuda dorinței lui, un centru, ci noduri infinite, la fel ca această pădure a noastră de care se leagă, prin ce, oare?, prin oceanul care bate coastele portugheze?, spune-mi, tu, mică vulpe înțeleaptă.

De ce o numește din nou așa, Tania nu știe, simte doar că el are multă nevoie de o atingere, de căldura care trece prin capilarele nevăzute ale pielii și de tandrețea care străbate cerurile, și, chiar dacă nu le va învinge și se va opri în prag, e pentru o clipă acolo, o emoție năvalnică și puternică, fiindcă e vie și se împotrivesc nisipurilor cu scaieți și apei fără valuri și atunci, cu toată dragostea, într-un gest care

Libris

Respect pentru oameni și cărți

Colecția LAKONIA
Coordonator: VASILE IGNA

Editor: Mircea PETEAN
Coperta: Cristian CHEȘUȚ

Această lucrare a apărut cu sprijinul
ADMINISTRAȚIEI FONDULUI CULTURAL NAȚIONAL

© Editura Limes, 2010
Str. Snagov, 3/19
400420 Cluj-Napoca
Tel./fax: 0264/544109; 0723/194022
Email: edituralimes@yahoo.com
www.edituralimes.ro

ISBN: 978-973-726-532-6
ISBN vol. 2: 978-973-726-537-1

ANTOLOGIA PROZEI SCURTE TRANSILVANE ACTUALE

de Ovidiu Pecican

volumul 2

EDITURA LIMES
Cluj-Napoca, 2010

CUPRINS

Radu Mareș: DOMNIȘOARA KATRIA	7
Viorel Marineasa: GĂLUȘTE CU PRUNE PE RITMURI DE LUIS ARMSTRONG; ANGELA MERGE LA CĂȘTIG; VETI CA RESORBTIE; BABELE CHARISMATICE DE ODINIOARĂ; PĂCURARI, BULZ, BRÎNZĂ, CIOPOR; OARE SE MAI AFLĂ POMPIERI DE TALIA LUI KAUFTRUNK SAU A LUI SLĂVINĂ?; AMINTIRI DE LA ÎNCEPUTUL RĂZBOIULUI RECE; DILEMELE UNCHEȘULUI TOLEA	24
Mihai Măniuțiu: PARFUMUL	26
Laurențiu Mihăileanu: GEAMUL LIPSĂ	32
Ovidiu Moceanu: DEPARTE DE CERNOBĂL	43
Andrei Mocuța: TOM & JERRY	63
Marcel Mureșeanu: CUCUL.....	79
Alexandru Mușina: BOBITĂ, MISAIL AL RUGĂCIUNII ȘI PREMIUL NOBEL	81
Veronica D. Niculescu: „CAPUL SUS?”.....	88
Ioan Negru: ÎNCEPUTUL ETERNITĂȚII; CONTOARE PUDICE; CERUL CU O SINGURĂ MÂNĂ; DESTINUL ANALFABET	110
Olimpiu Nușfelean: AUTOMOBILUL MĂRII.....	113
Mircea Opreț: ALCHEMISTUL	133
Dora Pavel: PROFANATOARELE.....	162
Laura Pavel: LOCUL DE PÂNDĂ	172
Voichița Pălăcean-Vereș: ÎNTREȚINERE CONTRA LOCUINȚĂ	178
Alexandru Pecican: AMINTIRI DINTR-O AVENTURĂ	189
Ovidiu Pecican: SĂRACI ȘI BUIMACI	195
Mircea Petean: MUSCOIUL; JOCUL DE-A RIȘCA; DRAHMA SFINTEI SCRIPTURI; SALAMANDRA.....	207
Irina Petraș: DE VEGHE ÎNTRE NOPTI.....	209
Marta Petreu: BOCANCI, PANTOFIORI, PICIOARE DESCULȚE...	217
Iuliana Petrian: ACELA SAU ACEEA.....	222
Lucian Pop: ASCULTĂTORUL; CAUZE; EXILATUL.....	236

Dumitru Radu Popescu: BÎLC ȘI DOCTORUL PLEACĂ LA VÎNĂTOARE; ESTE ROMÂNIA O BISERICĂ A ȚIGANILOR?	253
Mircea Pora: PROZE DIN „ANII DE PASAJ”; EXISTENȚĂ...; LE-AM NOTAT CÂNDVA	287
Miruna Runcan: CRĂCIUN LA MILIȚIE, 1982	291
Gheorghe Schwartz: CRIMA DIN TREN	303
Mihai Sin: AUTOPORTRET CU PASSE PARTOUT	315
Irina Szasz: CAMUFLAJUL PĂSĂRII SULIȚĂ	325
Traian Ștef: CÂNTUL X; CÂNTUL XI	357
Flavia Teoc: O ZI LA PERUGIA	366
Marian Nicolae Tomi: PUIU; BADEA DUMITRU	379
Mircea Tomuş: PRIMUL TEXT PIERDUT	386
Adrian Țion: GADGETURI. PĂDUREA TECHNO	406
Radu Țuculescu: ULTIMUL CENACLU LITERAR	412
Răzvan Țuculescu: UNDEVA, ÎNTR-UN SAT	417
Cornel Udrea: ȘERLOC HOLMS & CEACANICA	427
Horia Ungureanu: AȘEZĂMÂNTUL AURORA PENTRU FEMEII SINGURE	439
Eugen Uricaru: VANESSA LIGATA	451
Igor Ursenco: BRADUL VERDE, ÎNCĂ NETĂIAT, AL ANGELINEI	476
Daniel Vighi: NEUBESCHENOWA DIN DISTRICTUL TIMIȘ-TORONTAL, PLASA GROBSANKTNIKOLAUS	480
Dinu Virgil: BÂRNA; MANUAL DE SUPRAVIEȚUIRE; PRIVEGHI	497
Alexandru Vlad: DESPRE STATUL. OPINIA UNUI PRACTICIAN	500
Andrei Zanca: MINUTURI	505
Constantin Zărnescu: SĂ NU TE LAȘI „SCRIS”	521
LISTA AUTORILOR	536

RADU MAREȘ

DOMNIȘOARA KATRIA

Veniră iarăși după viscol nopțile sticloase cu lună plină când căpiază iepurii și foamea îi face să sară ca niște mingi printre nămeți. În patul lui din patru scânduri puse pe cărămizi, așa cum era din prima zi, cu sacul de paie de secară deasupra, Gavril M. nu mai visă lupoaica sură care ieșea să-l întâmpine uneori. Dormi cu somnul de piatră al gospodarului care peste zi n-are răgaz nici să-și tragă sufletul, și când se întinde în pat se scufundă fulgerător în apa neagră despre care îi pomenise nu de mult lui Tavi Vorobchievici. (Șeful de gară, știindu-le mereu pe toate dinainte, n-avea răbdare și-l întrerupea cu țipete exasperate.) Spre sfârșitul nopții însă, fapt neobișnuit, visă că stă în genunchi în zăpadă și inima-i bate puternic de-o bucurie sălbatică. Se trezi cu tot corpul îmbăiat în ecoul acestei bucurii năvalnice și câteva clipe rămase nemișcat ca s-o savureze. Cât dură totul? Nu prea mult. Apoi, treaz de-a binelea, lucid, odihnit, se lăsa cuprins în plasa de iluzii, amintiri fulgurante și gânduri, articulate precis, dar parcă de altcineva, cu toate că era vorba mereu despre sine. Trebuia mai departe doar o zvâcnire (un salt al minții) și intra în ziua care începuse. Și care, cu materialitatea ei atât de densă și brutală nu lăsa loc pentru nimic altceva. Amână însă, stând întins cu fața în sus, ținându-și respirația.

Era luni, încă beznă, geamurile conacului erau de mai bine de-o lună blindate de sus până jos cu gheață groasă de un deget și, ca în orice luni, trebuia să iasă s-o întâmpine la amiază pe domnișoara Katria care revenea de la moară.

Sâmbătă fulguise și fusese o vreme moale. După care, neașteptat, se lăsase iarăși gerul crâncen. Duminicile, știa asta, la părintele Postecă, în sat, unde el încă n-ajunsese, se adunau jucătorii de tarok, locul refuzat

de el fiind ocupat între timp de nepotul dirigintelui de la oficiul poștal. Luni, ca și în celelalte zile de lucru, pleca sania în sat și-l aducea pe moș Onofrei, Tina aprindea focul în sobe, în biroul de sub scara spre etaj unde el și contabilul se adânceau în socotelile complicate ale începutului de an agricol, și nu doar agricol, o șuviță subțire de apă începea să se prelingă de pe geamul înghețat pe pervaz și de acolo pe dușumea, după care veneau amiaza și seara și se-nnopta cu câteva minute tot mai târziu, pe măsură ce creștea ziua.

Socotelile arătau că surprize mari și, mai cu seamă rele, nu vor fi, n-au de la ce veni. Din fânul bun de la lucerna din luncă fusese consumat mai puțin de jumătate, așa că rămânea suficient până dă colțul ierbii. Avea în șuri și-n hambar tărâțe, paie, strujeni, pleavă. Oamenii, cu Petrică Suditu, cărau gunoiul cu săniile încă din decembrie, zi de zi, și încă nu-l terminaseră: de fapt, îl mutau în câmp de la grajduri, unde se adunaseră muștii de bălegar fermentat în must, cu viermăraia și roiurile uriașe de muște albastre. Visa la un siloz pentru păpușoi, unde ciucălăii să stea la aer și-n ger după o nouă metodă de care știa încă din școală însă nu se încumeta nimeni să treacă la fapte. Visase și un tractor, dar era alt vis nesăbuit. De la Camera Agricolă îl chestionaseră ironic: găsești și un mecanic pentru el, să-l poți duce cu matale tocmai acolo? Dar și cu tractorul lăsat deoparte, listele cu cele trebuitoare se lungeau pe zeci de file, ca la orice gospodărie care crește. Își planificase ca după ce se usucă glandurile primăverii să aducă la fermă draniță, căpriori și măcar doi cubici de scândură și să repare acoperișul conacului. Mulți bani, sume care, la adunare, îl speriau, mergeau pe mărunțișuri. Trebuia neapărat plasă de sârmă pentru niște îngrădiri, măcar o pereche de hamuri noi, cuișe, sârmă, pânză de fierăstrău, gaz și sticle de lampă... Toată toamna, cu ploile ei timpurii, dese, reci, care altfel n-au de ce să strice, cu toate căruțele puse în mișcare, cu toți caii și boii pe care-i putuse aduna, de la fermă plus cei din sat, înotând în noroaie până la butucul roșii, cărase sfecla pe rampa gării – lucrare întinsă până mult dincolo de Sf. Dumitru... Spre marea sa surpriză, din sutele sale de tone de sfeclă predate pentru fabrica de zahăr și încărcate tot de zilierii lui în vagoane, revenise la plată o cotă parte mult mai mică decât se aștepta. Își achitase, la Horovitz, o parte din datorii, reportându-le pe celelalte, ca să nu rămână chiar fără nici un leu.

Slavă Domnului, mâncare era! Și zilierii se obișnuiseră cu el și cu ce le pretindea și respectau cu sfințenie, militărește, orice dispozițiune. Învățaseră și să se spele și pe ger, le vedea regulat cămeșile întinse pe sfoară și înghețate, o femeie născuse cu moașă adusă din sat, Herr Franz ieșea și ziua cu bastonul la plimbare și dădea târcoale locurilor cunoscute ajutat de câte un băiat de la grajduri. Important e că toate acestea se întâmplau fără ca să existe ordinul său formal, spre mirarea lui moș Onofrei. De la Wagner, ferma moștenise pluviometru și giruetă, lucruri care, după contabil, sunt bune pentru că nu cer de mâncare. El amenajase, în plus, după lege, un punct sanitar în prima odaie din dos a conacului, care rămânea mereu neîncuiată. Avea acolo, într-un dulap străvechi, spirt și tinctură de iod, tifon, o foarfecă nichelată și o pensetă, un pachet de vată și albastru de metil pentru gargară și probabil încă vreo două mărunțișuri de același tip, despre care nu știi când se poate întâmpla să-ți trebuiască. Cheltuielile prevăzute aici moș Onofrei le tăiasa apăsător cu penița muiată în călimara cu cerneală roșie.

Un capitol separat îi reprezentau cei trei „năcăjiți” ai fermei, neincluși în nici o cheltuială contabilizabilă: *deadea* Oxana, Herr Franz și băiatul cu păsările, pe care-l chema Ionică. Primii doi erau ființe nocturne, retrase în singurătatea lor tăcută și nu atât de nebuni, încât să pună în pericol ceva, iar Ionică, despre care nu mai aflase nimic de rău, îi ieșea credincios în întâmpinare cu o fidelitate nezmătoasă de câine sau de pisică. De toți trei, ca și de șoarecii din poduri și de porumbei, se îngrijea țiganca, în felul ei misterios și incontrolabil. O făcea ca și cum ei ar fi fost umbre fără vreo consistență materială, iar ea vrăjitoarea care dăntuiește în jurul focului, tot ca o umbră.

Tavi Vorobchievici era singurul la curent cu aceste socoteli de care lua periodic act cu toate că nu-l interesau. Discutaseră de mai multe ori despre viața de la fermă, șeful de gară luând foc de fiecare dată. Îl crezuse din capul locului pe cuvânt că n-are timp. Ce e datoria, la urma urmei? nu se putuse el abține totuși să nu-l întrebe, îngustându-și disprețuitor ochisorii lui tiviiți cu roșu. O muncă de furnică, fără vreun rezultat care să se vadă strălucitor ca soarele de pe cer, de departe, și doar din când în când ceva mai aparte, o îndrăzneală care pare nebunească, așa cum era faimoasa livadă de la Valea Lupului... Merită, pentru asta, să nu-ți acorzi măcar o zi, o jumătate de zi de *guleau*? Nici măcar acuma, iarna, când omul

nostru, la sat, intră în hibernare ca ursul și nu mai coboară de pe cuptor până da iarăși frunza? Nici măcar acum nu găsești o vineri s-o sacrifici pentru un tarok cu prietenii? Ce-ți da ghes, ce naiba te face să n-ai astâmpăr? Cine crezi tu c-o să-ți dea vreodată o medalie pentru ce faci tu acolo cu vitele și cu sfecla? Asta aștepti? Sau cumva crezi că patria are nevoie expresă de șiroaiele tale de sudoare? Eu însă vin și zic, dragă d-le M., să nu pierzi din vedere că această patrie nu te-a luat în cont, pur și simplu nu te vede, habar n-are de tine – și nici de mine, nu-mi fac vreo iluzie...! Și dacă ar afla, dacă i-ar ajunge la urechea vestea că uite ce face băiatul ăla il lunca Nistrului, uite ce cai superbi, ce mormane enorme de sfeclă ețetera, s-ar strâmba nepăsătoare, surdă, disprețuitoare. Pentru că așa fac totdeauna cei mari și puternici cu cei ca noi...! Or, ei sunt Patria, cu majusculă!

Pentru câteva clipe, înainte să sară din pat, se lăsă absorbit de aceste gânduri care vin și se pierd aproape instantaneu. Știa însă precis ce urmează, planul și hotărârea cea mare fiind luate de câteva zile.

Aprinse, așadar, lampa, mai întâi. Geamurile conacului erau înghețate peste tot, de sus până jos, încă de la Sf. Vasile, iar lumina lămpii se reflecta în o mie de alte lumini în gheața viorie, groasă de un deget, care se îngroșa și mai mult la fiecare aprindere a focului în sobă. Așcuți după aceea briciul pe piatră și pe curea, pentru că venea la rând bărbieritul. Trebuia să se scape, să se curețe și de mirosul de vită de la grajduri care se impregnează în piele și păr. După bărbierit, gol până la brâu, se spală cu apa adusă de cu seară în odaie, o găleată plină-ochi, unde mai pluteau bucățele de gheață. Avea săpun bun, cumpărat de la Cernăuți și pe care-l ținea ca pe iarba de leac pentru asemenea ocazii deosebite... Se spală îndârjit, sforăind și improșcând podelele din jurul lavoarului, dar și migălos, cu grijă să treacă apa pe fiecare centimetru de piele...

Petrică Suditu, care știa bine regula zilei de luni, zărise de afară că s-a aprins lampa în odaia domnișorului. Armăsarul își primise încă mai devreme tainul și apa, un băiat de la grajduri îl periașe cu grijă, îndelung, și-i împletise și coama. Îl scoase el însuși din grajd, celorlalți fiindu-le frică, îi puse șaua și dădu o tură cu el de căpăstru prin curțile pustii, iar când domnișorul ieși pe ușă îl așteptau amândoi, cal și om, tropăind în gerul sticlos al zorilor. Pentru Gavril M., starea de fericire rezulta în asemenea clipe și din constatarea simplă că toate sunt și decurg așa cum le-a visat el.

Acea zi de luni se nimeri una cu soare roșu, ca de aur topit. O bună bucată de drum în timp ce lumina creștea și se risipeau pâclele din zare, lăsându-l pe Nușka la pas, nu simți deloc mușcătura gerului pur, cea din prima jumătate a dimineții. Dimpotrivă, gândurile legate de întâlnire – până la care mai era timp destul – îi dădură o febră mică în tot corpul. Dădu pinteni calului și-l lăsă să gonească câteva minute, după care iarăși îl opri fără nici un motiv. Era prea devreme. Dar știa asta de când plecase de la fermă. Un timp indefinit, se lăsă în voia gândurilor, aceleași gânduri în care se încliease și din care știa că nu poate extrage decât fericirea tulbure a incertitudinilor care împăienjenește privirea.

Livada se ivi drept în față, brusc, anunțată de locul unde tipsia ninsă a câmpiei marca o unduire abia sesizabilă. Doar de mai aproape apăreau însă, ușor de citit, liniile perfect drepte, marcate cu puncte negre, copăceii desfrunziți și cu tulpina lor subțiratică îmbrăcată fiecare în câte un palton de strujeni. Încă și mai de aproape, de la câțiva pași, simți acel sentiment de care-i vorbise doar Katriei și care îi ridica un nod în gât, de furie și spaimă... De data asta, toate erau în bună regulă, nici o crenguță ruptă sau roasă de iepuri. Se opri ușurat în vârful colinei. Nu mai existau motive de grabă de aici înainte.

Șanțul adânc din lungul primului șir de oltoane despicasă exact pe la mijloc și pe toată lungimea troianul viscolit și te puteai gândi, într-adevăr, privind de aproape, la o tranșee. Zilierii aduși aici la treabă glumeau, îi auzise, pentru că unii dintre ei făcuseră tot războiul. Săniile încărcate cu oameni și cu lopeți de lemn, toate de la fermă, străbătuseră drumurile astupate cu același gând de lucru îngrozitor de greu, de chinuit și în același timp parcă absurd, fără noimă. Și totuși, neștiind câtă zarvă se va stâmi în sat, îi pusese la făcut poteci și șanțuri în lungul fiecărui șir. După trei zile, tot spațiul dintre marginea livezii și izbulul neînghețat era bătătorit mărunț de sănii și cai și de tălpile oamenilor și așa rămăsese. Pe locul de popas se mai aflau și vetrele negre de la focurile aprinse să se încălzească, în jurul lor cu băligi înghețate și smocuri de fân. De atunci nu trecuse mult timp, viscolise o dată, dar nu în așa fel, încât să se astupe șanțurile de protecție. Treptat, la fiecare venire în control, băga de seamă însă cum se șterg urmele. Modificarea pe care și-o asumase cu atâta orgoliu putea fi măsurată acum cel mai bine: o insuliță de-o palmă, cât s-o poți cuprinde într-o privire, și aproape înghițită de pustietatea albă din jur.

Libris

Respect pentru oameni și cărți

Colecția LAKONIA
Coordonator: VASILE IGNA

Editor: Mircea PETEAN
Coperta: Cristian CHEȘUȚ

Această lucrare a apărut cu sprijinul
ADMINISTRAȚIEI FONDULUI CULTURAL NAȚIONAL

© Editura Limes, 2011
Str. Snagov, 3/19
400420 Cluj-Napoca
Tel./fax: 0264/544109; 0723/194022
Email: edituralimes@yahoo.com
www.edituralimes.ro

ISBN: 978-973-726-532-6
ISBN vol. 3: 978-973-726-617-0

ANTOLOGIA PROZEI SCURTE TRANSILVANE ACTUALE

de Ovidiu Pecican

volumul 3

EDITURA LIMES
Cluj-Napoca, 2011

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	7
Ion Nicolae Anghel: INDIVIZI «CU FILTRU» ȘI INDIVIZI «FĂRĂ FILTRU».....	9
Hanna Bota: CAPTIVITATE PENTRU UN AN, O ZI ȘI PAISPREZECE ORE.....	25
Elena M. Cîmpan: DE TĂCERE (iubire, tăcere, divorț, revoluție); DE ZODIE (horoscop, poezie, pasăre).....	47
Lucian Cristea: POVESTE DESPRE FATA BOGATULUI CEA LENEȘĂ ȘI PLECTISITĂ ȘI FATA SĂRACULUI CEA HARNICĂ ȘI FERICITĂ.....	51
Melania Cuc: SFOARA DE MOȘIE.....	57
Iulian Dămăcuș: CASA; COASA; FEREAȘTRA.....	63
Ștefan Doru Dăncuș: DOMNU BUMB.....	72
Suzana Deac: PASTILA NU TREBUIE ÎNGHIȚITĂ!.....	87
David Dorian: PATUL DE SUB FEREAȘTRĂ.....	91
Dana Gheorghiu: FLAGELUL.....	105
Walter Ghidibaca: SCRISOAREA DE DEPARTE.....	119
Leon Iosif Grapini: CAPĂȚ DE LINIE.....	127
Silvana Higyed: PAȘI ÎN LUMINĂ.....	148
Ana Ludușan: MARUCA.....	156
Menuș Maximilian: SUPER PREȘE; CHITARA ÎNGERILOR; COAJA DE NUCĂ.....	163
Cristian Miloș: ÎNCHISOAREA TIMPULUI; ÎNTOARCEREA LUI ION; AUTOSTRADA.....	170
Mircea Măluț: LUCIAN VALEA SAU VOCEA <i>GENERAȚIEI</i> <i>AMÂNATE</i>	179
Daniel Moșoiu: PROFESORUL.....	183
Dumitru Munteanu: MUNTELE.....	191

Ion Mureșan: DESPRE FAPTUL CĂ NU AVEM TIMP SĂ CITIM (eseu conversațional).....	201
Vianu Mureșan: NEBUNUL LUI DUMNEZEU.....	210
Dafin Mureșeanu: TORPILA.....	236
Maria Olteanu: PARADOXURILE VIEȚII.....	238
Traian Parva Săsărman: PECU.....	245
Iuliu Pârvu: JURNALUL STĂRIILOR NARATIVE – 2008.....	250
Tinu Pârvulescu: ÎN COMĂ.....	258
Adrian Popescu: CARNETE ITALIENE.....	272
Virgil Rațiu: INCENDIU LA LIBRĂRIA „MINERVA”.....	277
Aurel Rău: CHEFUL DIN LABORATORUL DE ȘTIINȚELE NATURII.....	293
Victor Știr: DOAMNA COLONEL; RASPUTIN; RIDUL DE BANCHET; GUGUȘTIUCII; LENA-ELENA.....	299
Teodor Tanco: MANTAUA.....	315
Alexandru Uiuiu: CINCIZECI DE ABSOLUT.....	333
Echim Vancea: DIMINEAȚA DE DINAINTEA DIMINEȚII.....	342
Ioan Radu Văcărescu: „LA CAPRA SPÂNZURATĂ”.....	351
Niculae Vrăsmaș: TRIUNGHIURILE UNEI CONSTELAȚII LITERARE. RADU PETRESCU, UN MODEL ÎN LITERATURĂ; O CALE-N DAR.....	359
LISTA AUTORILOR.....	369

CUVÂNT ÎNAINTE

Pornit cu gândul de a aduce împreună în paginile aceleiași cărți câteva nume de prozatori din Transilvania, Banat și Parțiu (cu tot cu Maramureșul), proiectul prezentei antologii a crescut cu relativă repeziciune, grație dorinței protagoniștilor înșiși de a se regăsi într-un asemenea portret de familie. Abia după lansarea primelor două volume, totalizând peste o mie de pagini, am constatat că, printr-un paradox posibil, deși impredictibil, mulțimea prezențelor făcea mai vizibilă mulțimea... absențelor din cuprins. Am convenit deci că o extensie a cărții se cuvine avută în vedere, drept care am procedat la continuarea dialogului cu colegii devotați creației beletristice în proză. Gândul a fost întâmpinat cu bucurie de mulți dintre ei, iar editorul primelor volume s-a angajat cu aceeași generozitate să dea formă tipărită acestei continuări.

Nici întâmpinările critice nu au lipsit. Ele au salutat apariția primelor două volume cu simpatie, chiar și atunci când obiecțiile nu au lipsit. Cel mai important reproș a fost acela că editorul s-ar fi abătut de la criteriul prozei scurte, uitându-se că formula poate fi înțeleasă și simplu, tehnic, minimal, fără conotații teoretice, ca bucată literară scrisă în proză a cărei lungime este redusă. Din acest punct de vedere, includerea în selecție a unor fragmente de roman nu a însemnat nicidecum o abatere de la propunerea inițială. Ar fi și greu să se mențină cineva în purismul clasicist al departajărilor teoretice de odinioară după ce Samuel Beckett a dinamitat criteriul lungimii, publicând un roman de numai... o pagină. Totodată, nu este de socotit că un fragment de roman sau de nuvelă amplă decupat dintr-un ansamblu ca episod autonom nu s-ar putea citi izolat de context, câtă vreme romanul însuși este alcătuit adeseori modular, din „monade” narrative parțial sau total separate de rest, închegând abia la urmă sensurile.

S-a mai observat, apoi, pe bună dreptate, că în pofida intenției de a se oferi, pe cât posibil, texte inedite, în unele cazuri – mai ales în cele ale unor autori deja deplin afirmați – s-au inclus texte cunoscute

libris.ro

dinainte. În fața criteriului reprezentativității, cel al ineditului a căzut însă, în mod firesc, pe un loc secundar.

Prezentul volum, cel de al treilea, recuperează părți semnificative de geografie literară intracarpatică și din vestul extracarpatic al țării, chiar dacă unele teritorii transilvane – Sătmăruș, Sibiu, Hunedoara și Alba, printre ele – rămân, în continuare, din motive plurale, subreprezentate. Și de astă dată, numele bine cunoscute se amestecă printre cele ale începătorilor sau ale autorilor aflați pe diferite trepte ale notorietății. Cu toții sunt importanți pentru constatarea efervescenței actuale din teritoriile prozastice ale României ultimilor douăzeci de ani.

Cu speranța că acest semn bun pentru literele române va stârni interes și chiar emulație în rândul cititorilor, închei aici, lăsând pe seama acestora din urmă plăcerea descoperirii și mulțumindu-i lui Mircea Petean și Ed. Limes pentru devotamentul cu care au pus în operă proiectul de față.

Ovidiu Pecican

ION NICOLAE ANGHEL

INDIVIZI «CU FILTRU» ȘI INDIVIZI «FĂRĂ FILTRU»*

Vorbește Ticu Izdrăilă, fostul merciolog și autorul Jurnalului Boemei:

„Nu e un fenomen nou. Au egzistat totdeauna și vor egzista totdeauna. Discuțiile despre ei durează demult. Mi-aduc aminte când mi-a zvicnit mie prima oară treaba asta în deblă: eram la «Boema» și, cu toate că nu mă băgam des în vorbă, atuncea m-am băgat. Am zis și, după ce-am zis, «Auzi la domnu' Izdrăilă, la ce subtilități umblă și ce distincție antologică face: oameni cu filtru și oameni fără filtru!» m-a lăudat Antoniade, profesoru' și p-ormă discuțiile au prins și-au ținut pînă tîrziu în noapte.

Își dădea fieștecare cu părerea, Antoniade și T.E.D.-eu, domnu' Medoia și Vanea Lankuzov, Liciatta și maestru' Mitoșelu, și maestru' Cîmpoieșu, profesoru' Tohăneanu și domnu' Funeriu, ăl mai strălucit discipol al Profesorului, a recunoscut-o Profu' însuși, și tata lu' viitoru' ministru' Funeriu și și alții, și ziceau și despre mine numa' de bine și nu vă mai spui în al cîtelea cer mă simțeam, pentru că sînt sigur că bănuți!

Își dădeau cu părerea și erau d-acord că multe chestii se limpezesc cu definiția asta și-atuncea, cînd noi dezbatteam trebile ăștia, toți cădeau la aceeași idee, ideea care ne durea ăl mai al dracului, și-anume că activiștii lu' Prichinduță, personaju' din filmu' de desene animate, de ștergea seară de seară, cu lăbile, ecranu' televizorului, și susținătorii și zlugile ăluia, fuseseră construiți dup-același calapod și că nu ziceau altceva decît zicea Partidu' și Prichi, adică măcăiau egzact aia și aia, ca niște papagali sau ca niște tonomate! Stabileau Partidu' și Prichi și asta-ajungea! Nu trebuia să-și bată capu' și ei și nu-și asumau riscu' gîndirii; se limitau să aplice.

În condițiile ăștia, dacă s-ar fi-nîmplat să se nască o idee diferită într-altă tărăcuță, s-ar fi străduit s-o camufleze și s-o facă uitată, poți să-ți închipui! Și n-ar fi aflat de ea nimeric! Însă n-avea cum să s-ajungă la altă părere, pentru că ei nu gîndeau, numa' munceau! Și n-ar fi fost rentabil să aivă alte idei decît ălea de la impunea lideru' Partidul unic.

N-avea nicare o părere a lui și-l imitau, ca maimuțele, pe Marele Urecheat și, pe ansamblu, ofereau imaginea unei țări de maimuțofili!

Poziția generalizată era aia cu capu-n pămînt, ca cum fusesem condamnați la mediocritate și supușenie!

Reprezenta o poziție a naibi de nenaturală și-un comentator inteligent și sarcastic, ca OSHO, a putut să scrie că-i o prostie imensă fiindcă, dacă egzistența ne-ar fi dorit cu capu' în jos, ne-ar fi pus picioarele lîngă cap! Da' nu ne-a dorit așa, c-atunca sîngele ar fi irupt în bilele noastre, din cauza gravitației, și ne-am fi trezit cu niște i.q-uri reduse! Ne-am fi ndepărtat de om și-am fi fost mai apropiați d-animale, la care irigarea cu sînge-i aceeași în tot corpu', din cauza poziției orizontale, și sîngele, care bălțește-n trocășini, le afectează creieru' și-s cu inteligența la pămînt!

Dacă stau și mă gîndesc bine, ipoteza cu oamenii cu capu-n pămînt nu-n-seamnă doar că erau lași și umili și nivelați ca personalitate și dați mediocrității. Grav e că rămăseseră «fără filtru», fără «identitate proprie» și fără «discer-nămînt» și «ciuru» prin care treceau toate informațiile și toate inițiativele și toate opțiunile era «ciuru» Partidului și «ciuru» lu' Prichi. Așa răsufiau dinșii și mecanismu' era «grila» oficială și votu' la comandă! Nici nu puteau fi numiți «oameni» sau erau numiți, da' se purtau ca niște fanteze de oameni și ca niște marionete! Adevăru' e că erau, totuși, oameni, însă le lipsea «filtru»!

Despre asemenea lucruri și despre altele dezbăteau «maestrii» la «Boema» și asupra lor stăruim și astăzi, la Fermă, cînd și cînd.

Se lasă înserarea și vine noaptea și cite-un puiuleț de vînt aduce o adiere plăcută și ne lăsăm mîngiați de răcoare și nu ne mai săturăm de vorbit și n-aș putea afirma c-ajungem la concluzii mult diferite! Și, deși mai egzistă cite unii de-mi impută că am ceva personal cu Domnu' Pesemne, acilea se descîlcesc toate gîndurile și poate pricepe și ăla că

n-am nimica cu Ucenicu' număru' unu al Filosofului! Am și văz o ciudă uriașă, da' văz o ciudă uriașă pe toți indivizii «fără filtru», care s-au înmulțit pe pămînt! E plină lumea – și nu numa' România! – de oameni fără «amprentă» și fără un punct de vedere al lor și care preferă să rumege la resturile gîndirii altora! De ce să judece cu «biluțele» lor, ca cînd «obiectele» ăștia dintre urechi sau «obiectele» ăștia din dotare ar avea o funcție exclusiv decorativă!

Am vorbit de Domnu' Pesemne ca de un filosof «fără filtru» și fără «organ» pentru filosofie, da' cu «mistica» numelor mari și cu «orgazmu» ideilor declanșat spontan de contactu' cu numele ăștia celebre – și-n epocă, pentru unii Jacques Derrida a fost un astfel de nume! –, am vorbit, așadar, de Ucenicu' număru' unu pentru că așa a lucrat întîmplarea! Doctoru' Ferfelea mi-a adus volumu' Scrisori către fiu' meu și-am descoperit idioțenia cu omu' ca aforizm și idioțenia cu contratimpu' ontic, «convenția» aia «artistică» sau «soluția» aia genială la Shakespeare, pe care franțuzu' a zmulș-o d-acoloșea și-a extins-o asupra lumii întregi, în mod negîndit și fără justificare! Și, după el, la fel a procedat și al nostru, ca cum ar fi fost «sosia» lu' ăla! Iar lipsa de gîndire și lipsa totală de logică m-au înfuriat, recunosc. Puteam însă să nu mă înfurii, în casu' că doctoru' Ferfelea – șucărit p-autoru' Apelului către lichele că nu-i apreciază «prestația aforistică» și-l ia peste picior! – nu mi-o aducea și-o oferea altcuiva. Da' mi-a adus-o!

Atuncea am constatat că ăsta, Domnu' Pesemne, și-a însușit ce-a predicat ăla, a tras din suzeta cu-antetu' «Derrida» și s-a umflat în foale, cît s-a umflat! Nu l-a dus bila la ceva mai bun, că-i lipsea «filtru»! «Filtru» gîndirii proprii. A rămas sugaci! Dar nu-i unicu' sugaci și România – și lumea, cît vezi cu ochii – e, prioritar, cu «suzeta» în gură!

Pășii numa' într-o sală, la o conferință sau la o dezbateră de idei, organizată oriș'unde pe glob, și dezbateră aia să aivă loc sub patronaju' Președinției ori sub patronaju' unui partid politic ori al unui O.N.G-eu, nu contează. Pășii în sala aia și-o să vă răpună număru' mare de vorbitori «fără filtru»!

Unde te uiți, pe mapamond, descoperi oameni «fără filtru»! De parcă n-am trăi în mileniu' III și-am fi contemporani cu contemporanii lu' Hrușcirov, cînd s-a pus întîiași dată problema mai serios. C-atuncea o